

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct/Nov.-2023**Political Science (Optional) Paper-VI****POLO6: Indian Political Thought Part II****Day and Date: Wednesday, 20/12/2023****Total Marks: 60****Time: 11.00 AM To 1.00 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Pandit Jawaharlal Nehru was the President of Indian National Congress at in 1936.
a) Lahore b) Lucknow c) Mumbai d) Kolkata
- 2 Pandit Jawaharlal Nehru supported the type of economy.
a) capitalism b) mixed c) egalitarian d) imperialist
- 3 Pandit Jawaharlal Nehru wrote..... book in 1929.
a) Soviet Russia b) America c) The Discovery of India d) India
- 4 Pandit Nehru opposed which kind of democracy.
a) Capitalized Democracy b) Socialistic Democracy c) Mix Democracy d) None of these
- 5 Pandit Nehru's efforts from a humanitarian point of view to create international peace, honored him as -

a) Ambassador b) Shantidoot c) Agradoot d) Devdoot
- 6 Dr. Babasaheb Ambedkar took the initiation of religion in 1956 at Nagpur.
a) the Buddhism b) the Jain c) he Christian d) the Parshi
- 7 For the reconstruction of Indian's economical and social situation Dr. Babasaheb Ambedkar presented the theory.
a) State Socialism b) Socialist c) Idealist d) Justice
- 8 In 1990 the government of India honored the work of by giving him Bharat Ratna, the highest government award in India.
a) Pandit Nehru b) Lokmany Tilak c) Dr. Ambedkar d) Saint Gadage Maharaj
- 9 After the death of Dr. Ambedkar the Political Party was established.
a) Congress b) Republican Party of India c) B.J.P. d) Forward Block
- 10 The world knows ----- as the great architect of Indian Constitution.
a) Dr. Ram Manohar Lohia b) Mahatma Gandhi c) Dr. Babasaheb Ambedkar d) Pandit Nehru
- 11 put forward the theory of radical new humanism
a) Pandit Nehru b) Subhashchandra Bose c) M. N. Roy d) Jantin Mukharjee
- 12 Freedom, rationality and are the three main cultural principles at radical humanism.
a) Humanity b) secular morality c) equality d) social justice

- 13 Who was written The revolution & counter Revolution in China ?
 a) M. N. Roy b) Dr. B.R. Ambedkar c) Moulana Azad d) Pandit Nehru
- 14 In the Beging M. N Roy was-----
 a) Marxist b) faciaist c) Naziasm d) none of these
- 15 Who raised financial determination?
 a) Pandit Nehru b) Dr. B.R. Ambedkar c) M. N. Roy d) Mahatma Gandhi

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Pandit Nehru's foreign policy
- 2 Pandit Nehru's Books
- 3 Economic thoughts of Dr. Ambedkar
- 4 Cultural principles of radical humanism

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the Panchasheel principles of Pandit Nehru
- 2 Explain Dr. Ambedkar's thoughts on the Parliamentary democracy.
- 3 Explain M. N. Roy's concept of the revolution of new-humanism.
- 4 Explain M. N. Roy's thoughts on the Marxism.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail the democratic socialism of Pandit Nehru?
- 2 Explain in detail thought about radical democracy of M.N.Roy.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 १९३६ साली झालेल्या काँग्रेसच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष पंडित नेहरू होते.
 अ) लाहोर ब) लखनौ क) मुंबई ड) कलकत्ता
- 2 पंडित नेहरू यांनी अर्थव्यवस्थेचा पुरस्कार केला.
 अ) भांडवलशाही ब) मिश्र क) समतावादी ड) साम्राज्यवादी
- 3 १९२९ साली पंडित नेहरूंनी हा ग्रंथ लिहिला.
 अ) सोव्हिएत रशिया ब) अमेरिका क) भारताचा शोध ड) इंडिया
- 4 पं. नेहरू कोणत्या प्रकारच्या लोकशाहीला विरोध करतात
 अ) भांडवली लोकशाही ब) समाजवादी लोकशाही क) मिश्रा लोकशाही ड) यापैकी नाही
- 5 आंतरराष्ट्रीय शांतता निर्माण करण्यासाठी मानवतावादी दृष्टीकोणातून पंडित नेहरू यांनी केलेल्या प्रयत्नमुळे जगणे त्यांना ----- म्हणून गौरविले.
 अ) राजदूत ब) शांतीदूत क) अग्रदूत ड) देवदूत

- 6 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी १९५६ साली नागपूर येथे धर्माची दीक्षा घेतली.
अ) बौद्ध ब) जैन क) ख्रिश्चन ड) पारशी
- 7 भारताच्या आर्थिक व सामाजिक पुनर्रचनेसाठी डॉ. आंबेडकरांनी सिद्धांत मांडला.
अ) राज्यसमाजवाद ब) समाजवादी क) आदर्शवादी ड) न्यायवादी
- 8 १९९० साली भारत सरकारने भारतरत्न हा सर्वोच्च किताब देऊन यांच्या कार्याचा गौरव केला.
अ) पंडित नेहरू ब) लोकमान्य टिळक क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) संत गाडगे महाराज
- 9 डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांच्या मृत्यूनंतर या राजकीय पक्षाची स्थापना झाली.
अ) काँग्रेस ब) रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया क) भा. ज. प. ड) फॉरवर्ड ब्लॉक
- 10 भारतीय राज्यघटनेचे महान शिल्पकार म्हणून यांना जग ओळखते.
अ) डॉ. राममनोहर लोहिया ब) महात्मा गांधी क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) पंडित नेहरू
- 11 मूलगामी नवमानवतावाद यांनी मांडला.
अ) पंडित नेहरू ब) सुभाषचंद्र बोस क) एम.एन.राॅय ड) जतीन मुखर्जी
- 12 स्वातंत्र्य, बुद्धिप्रामाण्य आणि ही मूलगामी मानवतावादाची तीन प्रमुख सांस्कृतिक मूल्ये आहेत.
अ) मानवता ब) धर्मनिरपेक्ष नैतिकता क) समानता ड) सामाजिक न्याय
- 13 द रिवोल्युशन अँड काउंटर रिवोल्युशन इन चीन हा ग्रंथ कोणी लिहला ?
अ) एम. एन राॅय ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) मौलाना आझाद ड) पंडित नेहरू
- 14 एम. एन. राॅय सुरुवातीच्या काळात कोणत्या विचाराचे होते ?
अ) मार्क्सवाद ब) फसिस्ट क) नाझीवाद ड) यापैकी नाही
- 15 आर्थिक नियतीवाद कोणी मांडला ?
अ) पंडित नेहरू ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) एम. एन राॅय ड) महात्मा गांधी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 पंडित नेहरूचे परराष्ट्र धोरण
- 2 पंडित नेहरू यांची ग्रंथ रचना
- 3 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे आर्थिक विचार
- 4 मूलगामी मानवतावादाची सांस्कृतिक मूल्ये

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पंडित नेहरूंची पंचशील तत्वे स्पष्ट करा.
- 2 डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांचे संसदीय लोकशाहीविषयी विचार सांगा.
- 3 एम.एन. राॅय यांच्या नवमानवतावादाच्या क्रांतीशास्त्राची संकल्पना सांगा.
- 4 मार्क्सवादाविषयीचा राॅय यांचा दृष्टिकोन थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचा लोकशाही समाजवाद स्पष्ट करा.
- 2 एम.एन. राॅय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct/Nov.-2023

Political Science (Optional) Paper-VI

POLO6: Indian Political Thought Part II

Day and Date: Wednesday, 20/12/2023

Total Marks: 60

Page 4

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 १९३६ साली झालेल्या काँग्रेसच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष पंडित नेहरू होते.
अ) लाहोर ब) लखनौ क) मुंबई ड) कलकत्ता

Option 2

- 2 पंडित नेहरू यांनी अर्थव्यवस्थेचा पुरस्कार केला.
अ) भांडवलशाही ब) मिश्र क) समतावादी ड) साम्राज्यवादी

Option 2

- 3 १९२९ साली पंडित नेहरूंनी हा ग्रंथ लिहिला.
अ) सोव्हिएत रशिया ब) अमेरिका क) भारताचा शोध ड) इंडिया

Option 1

- 4 पं. नेहरू कोणत्या प्रकारच्या लोकशाहीला विरोध करतात
अ) भांडवली लोकशाही ब) समाजवादी लोकशाही क) मिश्रा लोकशाही ड) यापैकी नाही

Option 1

- 5 आंतरराष्ट्रीय शांतता निर्माण करण्यासाठी मानवतावादी दृष्टीकोणातून पंडित नेहरू यांनी केलेल्या प्रयत्नमुळे जगणे त्यांना ----- म्हणून गौरविले.
अ) राजदूत ब) शांतीदूत क) अग्रदूत ड) देवदूत

Option 2

- 6 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी १९५६ साली नागपूर येथे धर्माची दीक्षा घेतली.
अ) बौद्ध ब) जैन क) ख्रिश्चन ड) पारशी

Option 1

- 7 भारताच्या आर्थिक व सामाजिक पुनर्रचनेसाठी डॉ. आंबेडकरांनी सिद्धांत मांडला.
अ) राज्यसमाजवाद ब) समाजवादी क) आदर्शवादी ड) न्यायवादी

Option 1

- 8 १९९० साली भारत सरकारने भारतरत्न हा सर्वोच्च किताब देऊन यांच्या कार्याचा गौरव केला.
अ) पंडित नेहरू ब) लोकमान्य टिळक क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) संत गाडगे महाराज

Option 3

- 9 डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांच्या मृत्यूनंतर या राजकीय पक्षाची स्थापना झाली.
अ) काँग्रेस ब) रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया क) भा. ज. प. ड) फॉरवर्ड ब्लॉक

Option 2

- 10 भारतीय राज्यघटनेचे महान शिल्पकार म्हणून यांना जग ओळखते.
अ) डॉ. राममनोहर लोहिया ब) महात्मा गांधी क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) पंडित नेहरू

Option 3

- 11 मूलगामी नवमानवतावाद यांनी मांडला.
अ) पंडित नेहरू ब) सुभाषचंद्र बोस क) एम.एन.रॉय ड) जतीन मुखर्जी

Option 3

- 12 स्वातंत्र्य, बुद्धिप्रामाण्य आणि ही मूलगामी मानवतावादाची तीन प्रमुख सांस्कृतिक मूल्ये आहेत.
अ) मानवता ब) धर्मनिरपेक्ष नैतिकता क) समानता ड) सामाजिक न्याय

Option 2

- 13 द रिवोल्युशन अँड काउंटर रिवोल्युशन इन चीन हा ग्रंथ कोणी लिहला ?
अ) एम. एन रॉय ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) मौलाना आझाद ड) पंडित नेहरू

Option 1

- 14 एम. एन. रॉय सुरुवातीच्या काळात कोणत्या विचाराचे होते ?
अ) मार्क्सवाद ब) फसिस्ट क) नाझीवाद ड) यापैकी नाही

Option 1

- 15 आर्थिक नियतीवाद कोणी मांडला ?
अ) पंडित नेहरू ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) एम. एन रॉय ड) महात्मा गांधी

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 पंडित नेहरूचे परराष्ट्र धोरण
Ans:
- 2 पंडित नेहरू यांची ग्रंथ रचना
Ans:
- 3 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे आर्थिक विचार
Ans:
- 4 मूलगामी मानवतावादाची सांस्कृतिक मूल्ये
Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पंडित नेहरूंची पंचशील तत्वे स्पष्ट करा.
Ans:
- 2 डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांचे संसदीय लोकशाहीविषयी विचार सांगा.
Ans:
- 3 एम.एन. रॉय यांच्या नवमानवतावादाच्या क्रांतीशास्त्राची संकल्पना सांगा.
Ans:
- 4 मार्क्सवादाविषयीचा रॉय यांचा दृष्टिकोन थोडक्यात स्पष्ट करा.
Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचा लोकशाही समाजवाद स्पष्ट करा.
Ans:
- 2 एम.एन. रॉय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
Ans:
